

Dacă înțelegem istoria, în cea mai cuprinzătoare și sintetică accepțiune – ca viață și acțiune umană – în întreaga-i multitudine și complexitate într-un timp și spațiu imuabil, atunci, alegerea ca temă de cercetare a unei realități – prostituția ca fenomen socio-uman, moral și economic – nu mai apare ca o chestiune nerelevantă sau desuetă.

Complexitatea aspectelor, a modalităților de manifestare, a consecințelor pe multiple planuri asupra realității oricărui timp istoric în care s-a manifestat fenomenul, impune cercetătorului aplecarea asupra documentului de epocă, singurul mod de reflectare obiectiv și de respectare a adevărului ca scop și obiectiv al demersului său.

Cum fenomenul a însoțit viața omului, din toate timpurile și pe toate meridianele, problematica lui impunând și în trecut și astăzi acțiuni și măsuri politico-administrative ținând de viața și sănătatea biologică a colectivității umane ca atare, el capătă un sens real, de datorie pentru cercetarea istorică.

O asemenea temă de cercetare poate surprinde și astăzi și poate fi subapreciată, catalogată ca ne semnificativă pentru viața unei comunități umane și din simplul motiv că, până de curând, ea constituia un tabu pentru istoriografie.

Din asemenea considerente, chiar limitată la primele decenii ale secolului al XX-lea, aplecarea asupra problematicii prostituției în viața Focșanilor de altă dată, ni s-a părut a fi un demers necesar, capabil să ofere o imagine care poate fi extinsă – prin ceea ce se desprinde – la o întreagă epocă.

Una din problemele aprig discutate de către Consiliul Comunal al orașului Focșani a fost amplasarea caselor de prostituție. Examinând plângerile înaintate de mai mulți cetățeni din str. Bateriei asupra modului în care se practica prostituția pe acea stradă, membrii Consiliului constată că doleanțele lor sunt fondate și că ar fi timpul ca Primăria să reconsidere modul de amplasare a stabilimentelor, considerând prostituția ca un rău necesar.

În principiu, s-a pus problema dacă Primăria să construiască un local special pentru acest scop, însă această soluție, deși bună din toate punctele de vedere, era considerată prea avansată pentru moravurile din acea epocă. Modul în care erau amplasate casele de toleranță în anul 1910, toate la un loc, era considerat inacceptabil. Se propunea ca acestea să nu mai fie pe aceeași stradă ci, împărțite prin alte cartiere, pe străzi lăturalnice, în locuri anume fixate pentru fiecare stabiliment. Localurile urmau să fie înconjurate cu zaplazuri înalte de doi metri, spre a nu se vedea nimic înăuntru.

Astfel, nemaifiind amplasate pe aceeași stradă și în apropierea cârciumilor, desele scandaluri care se iscau, prejudiciabile din toate punctele de vedere, urmau să fie evitate. În viziunea acestui proiect, urma să fie evitată deprecierea unui singur cartier, căci prezența stabilimentelor într-un singur loc ducea, inevitabil, la ocolirea acestor zone de către „cetățenii cinstiți”.¹

Sistemul propus, de dispersare a stabilimentelor în mai multe cartiere din oraș, era inspirat după modele din străinătate, de la Viena și Budapesta, unde bordelurile erau împrăștiate în oraș, în localuri închise din toate părțile, fie cu ziduri, fie cu garduri înalte, care nu atrăgeau cu nimic atenția trecătorilor. Cei interesați de asemenea servicii urmau să afle singuri amplasarea acestor localuri. Astfel, se salva, pe cât posibil, moralitatea publică, „ultragiată prin expunerea, atât ziua, cât și

---

¹ Arhivele Naționale Vrancea (în continuare se va cita: A.N.Vn.), fond Primăria Orașului Focșani, dosar nr.72/1910, f.5

noaptea, a turpitudinelor omenești”.²

La 15 februarie 1910 au avut loc discuții aprinse între membrii Consiliului Comunal. Unul dintre membrii Consiliului se opune propunerii de răsfirare a caselor de toleranță în mai multe puncte din oraș, propunând ca ele să fie concentrate într-un singur cartier. El consideră că față de întinderea orașului nostru și numărul de locuitori, s-ar putea admite, cel mult, situarea acestora în două cartiere ale orașului, bineînțeles, pe străzile cele mai lăturalnice, luându-se și măsura preconizată de ceilalți colegi: împrejmuirea cu garduri înalte de doi metri.

El cerea de urgență, având în vedere plângerile mai mult decât justificate, înaintate de numeroase familii care își au locuințele pe străzile Bateriei, Viitorul și Florile, ca prostituatele din oraș să fie mutate în strada Odobești, respectându-se prin aceasta Decizia Consiliului Comunal nr.36 din 18 iunie 1905. În cazul în care nu se putea proceda la stabilirea localurilor de prostituție pe strada Odobești, strada Fluture era considerată a fi cea mai nimerită pentru această situație.³

Membrii Consiliului au decis, la 15 februarie 1910, ca toate casele de toleranță să fie mutate în strada Odobești, iar locuințele să fie împrejmuite cu garduri înalte. Termenul limită era data de 26 octombrie 1910. Peste această dată, orice stabiliment de prostituție situat în altă stradă decât cea fixată de Consiliul Comunal, urma să fie închis, iar autorizația de funcționare ridicată.

Patroanele caselor de toleranță din oraș (Sevastița Popovici, Maria Ionescu, Elena Ionescu și Paraschiva Anghel) care își aveau stabilimentele în străzile Bateriei și Fluture, erau înștiințate la 23 februarie 1910 de hotărârea Consiliului Comunal și invitate să se conformeze noilor dispoziții.⁴

---

² *Ibidem*, f.5 verso

³ *Ibidem*, f.6 verso

⁴ *Ibidem*, f.7

De asemenea, Poliția era rugată să vegheze la stricta executare a acestei decizii.⁵ Hotărârea de a muta stabilimentele în strada Odobești nu a rămas fără ecou. Un grup de 17 persoane care locuiau pe acea stradă, se adresează în scris primarului „*fiind informați din svon public că cu data de 23 aprilie, s-a decis de către Consiliu să se mute pe strada Odobești prostituatele orașului. Și cum cu toții suntem părinți, având fete, care dacă cu adevăr s-ar muta prostituatele pe strada noastră, am fi loviți în tot ce avem mai scump, fiind siliți noi, să ne părăsim casele noastre, lăsând locul liber lor*”⁶, și cer să nu se admită mutarea lor pe acea stradă.

Opoziția locuitorilor față de intenția Primăriei de a muta stabilimentele acolo este evidențiată și prin faptul că, la început, au refuzat cu înverșunare să închirieze casele lor în scopul arătat mai sus. La 6 martie 1910, Sevastița Popovici, Sabina Heller, Maria Ionescu, Paraschiva Anghel și Elena Ionescu, patroanele de case de toleranță, au cerut primarului să dispună stabilirea unei alte străzi pentru amplasarea localurilor sau să admită funcționarea acestora pe străzile Bateriei și Fluture, unde se aflau, angajându-se să le împrumuiască cu graduri înalte. Ele aratau că s-au deplasat pe strada Odobești pentru a închiria case, mai mari sau mai mici, după numărul de prostituate pe care-l aveau, fiind insultate de către proprietari și alungate, neputând să închirieze nici măcar o casă.⁷

La 23 martie 1910, Sabina Heller, patroana stabilimentului din strada Bateriei nr.11, dorea mutarea acestuia în strada Fluture nr.13, în casa lui Mihail Sepenich. Înainte de a da curs acestei cereri, primarul a cerut Poliției să facă verificări în strada Odobești și să vadă dacă s-ar găsi spațiu pentru închiriat acolo.⁸

La 8 aprilie 1910, în urma investigațiilor, Poliția raportează că nu

---

⁵ *Ibidem*, f.9

⁶ *Ibidem*, f.13

⁷ *Ibidem*, f.14

⁸ *Ibidem*, f.28

se găsesc case de închiriat, locuitorii fiind „*oameni gospodari și înconjurați de familii și neputând să tolereze asemenea case de disfrâu*”.⁹

La 12 mai 1910, Sabina Heller cerea din nou permisiunea de a deschide un stabiliment în strada Fluture nr.13, cu începere de la 1 iunie.¹⁰

Primarul orașului eliberează o autorizație de funcționare provizorie până la data de 26 octombrie, cu obligația ca Sabina Heller să se conformeze Regulamentului de prevenire a bolilor infecțioase¹¹, cerând și medicului orașului să verifice dacă localul corespundea normelor sanitare.¹²

Tot provizoriu, autorizația era reînnoită la 27 octombrie 1910, urmând să fie luată o hotărâre definitivă de către Consiliul Comunal.¹³

Numărul celor care practicați cea mai veche meserie – în case de toleranțe – era la 1 ianuarie 1910 - de 25 de prostituate, supuse taxelor comunale și controlului medical.¹⁴ Pe lângă acestea, exista un număr însemnat de prostituate supuse controlului medical care activau pe cont propriu. Mult mai multe erau cele care practicați prostituția ilicit, nefiind supuse nici taxelor locale și nici controlului medical și propagau „*bolile lumești*” printre amatorii de senzații tari.

În spatele teatrelor de varietăți care se stabileau în oraș sezonier, se ascundea, de cele mai multe ori, prostituția ilicită.

În aprilie 1911, Herșcu Lazăr cerea primarului să-i acorde autorizație pentru a deschide un teatru de varietăți în grădina Hotelului „*Dacia*”.

Primarul a fost de acord, cu condiția de a se respecta regulile de

---

⁹ *Ibidem*, f.30

¹⁰ *Ibidem*, f.39

¹¹ *Ibidem*, f.39 verso

¹² *Ibidem*, f.40

¹³ *Ibidem*, f.67

¹⁴ *Ibidem*, f.2

igienă impuse de medicul comunal.¹⁵

Autorizația de funcționare a fost acordată la 24 aprilie 1911, în urma avizului medicului sanitar, însă cuprindea și unele obligații din partea patronului. El trebuia să aștearnă în grădina hotelului un strat de nisip cu prundiș și să respecte normele sanitare cu privire la alimentele și băuturile servite clienților. Femeile care cântau în teatru nu trebuiau să intre în contact cu publicul, având acces numai la strângerea chetei.

Plata taxei comunale era fixată la 5 lei pentru fiecare zi în care teatrul era deschis.

În cazul în care se va constata că vreuna dintre femei se ocupă cu prostituția clandestină, ea va fi supusă controalelor medicale, iar teatrul va fi închis.¹⁶

Cu toate că autorizația a fost eliberată la 6 mai 1911, casierul comunal comunica primarului că Poliția nu a permis lui Herșcu Lazăr deschiderea teatrului, pentru motive de moralitate.¹⁷

Cât de ușor se putea obține avizul pentru a lucra ca prostituată sau de a fi catalogată drept prostituată, desprindem dintr-un caz concret.

La 11 ianuarie 1912, Maria Andreescu, domiciliată în Focșani, Bulevardul Carol nr.11, înaintează o plângere primarului orașului. Ea arată că fiind în divorț cu soțul ei, acesta sau alt răuvoitor, a reclamat-o medicului comunal că ar fi practicat prostituția clandestină. Medicul, fără a face vreo investigație, a impus-o la taxa lunară de 10 lei, taxă ce era percepută prostituatelor. Maria Andreescu cerea primarului să anuleze această taxă și să o scoată din registrele de prostituție, întrucât ea este o femeie cinstită și nu poate fi supusă la asemenea rușine.¹⁸

A doua zi, Poliția efectuează o anchetă și constată că Maria Andreescu este o persoană respectabilă, are meseria de croitoreasă și este mama a trei copii minori. Ea locuiește în aceeași casă cu părinții ei,

---

¹⁵ *Ibidem*, dosar nr.51/1911, f.1

¹⁶ *Ibidem*, f.2

¹⁷ *Ibidem*, f.4

¹⁸ *Ibidem*, dosar nr.62/1912, f.5

ocupând două camere mici, sărăcăcioase, fiind recunoscută de către vecini drept o femeie onestă. Primarul dispune repararea greșelii comise și anulează taxa de 10 lei.¹⁹

Taxele locale pe care o patroană a unui stabiliment trebuia să le plătească erau: 10 lei pentru condica casei, 4 lei condicuța fiecărei prostituate, în care se trecea fiecare vizită medicală și 6 lei taxă lunară pentru fiecare prostituată²⁰. Taxele erau plătite lunar.

Vizita medicală era efectuată de două ori pe săptămână la dispensarul comunal, însă înainte de anul 1911, medicul se deplasa la stabilimentele de prostituție pentru vizita medicală.

În luna august 1912, patroanele caselor de toleranță din Focșani cer Direcției Generale a Serviciului Sanitar să anuleze taxa pe vizita medicală. Cer acest lucru motivând că, de un an și jumătate, sunt nevoite să meargă împreună cu toate prostituatele, de două ori pe săptămână, la dispensarul comunal. Și asta *„atât iarna pe viscol cât și vara, fiind expuse la insultele trecătorilor și, chiar de mai multe ori, bombardate cu pietre.*

Acum pe lângă enormele taxe pe care trebuie să le plătim, suntem nevoite, spre a face vizita la dispensar, să mai cheltuim bani și cu trăsurile, ceea ce face să se dubleze taxele de mai sus. Deoarece, după cum am mai spus, pe jos este imposibil să venim cu cârdul de prostituate, fiind alungate de public.”²¹

Motivate și de un Raport întocmit de medicul orașului Focșani, autoritățile de la București dispun ca, pe viitor, să nu se mai perceapă nici o taxă pentru vizita medicală. Astfel, 26 de prostituate aflate în casele de toleranță din oraș urmau să fie scutite de plata acestei taxe.²²

Cum însă aceste taxe erau deja incluse în bugetul pe anul în curs, Consiliul Comunal decide că se vor suprima cu începere de la 1 aprilie

---

¹⁹ *Ibidem*, f.5 verso

²⁰ *Ibidem*, f.43

²¹ *Ibidem*

²² *Ibidem*, f.35

1913.²³

O problemă foarte importantă a autorităților locale a fost prostituția clandestină, practică prin hoteluri, cafenele, teatre de varietăți etc.

La 29 ianuarie 1913, medicul orașului comunica primarului că toate hotelurile din oraș sunt pline de prostituate care nu se supun vizitei medicale și se sustrag și de la plata taxelor ce trebuiesc plătite autorităților. Multe dintre acestea, fiind bolnave, propagă boli celor cu care vin în contact. Medicul cerea primarului să dea ordin hotelierilor să nu-și mai transforme hotelurile în case de prostituție fără nici un control și nici să nu mai permită, pe viitor, cazarea acestora în hoteluri.²⁴

Batalionul 4 Pionieri se adresează medicului orașului pentru a-i aduce la cunoștință că în cartierul cazarmilor se găsesc case de prostituție clandestine, frecventate de către soldații batalionului, care au căpătat în urma numeroaselor vizite, boli venerice.

Asemenea localuri se aflau și pe bulevardul Carol la nr.22 și nr.2, aflate în proprietatea Mariței Birjărița și a lui Costică Ștefănescu.²⁵ Aici, la adăpostul unor ceainării și cafenele, se practica prostituția.

Medicul orașului sesizează Primăria, cerând închiderea acelor două focare de prostituție.²⁶

În luna februarie 1913, Poliția locală primește un denunț anonim în care se semnală că la Hotelul „Dacia” se practica prostituția clandestină.²⁷ În scurt timp, la intervenția primarului, Poliția întreprinde o anchetă, definitivată odată cu evacuarea prostituatelor și expulzarea lor din oraș.²⁸

Tot în acea lună, Maria Teodorescu, care deținuse o casă de

---

²³ *Ibidem*, f.36

²⁴ *Ibidem*, dosar nr.55/1913, f.6

²⁵ *Ibidem*, f.8

²⁶ *Ibidem*, f.8 verso

²⁷ *Ibidem*, f.14

²⁸ *Ibidem*, f.18

toleranță legală în strada Odobești nr.28, este depistată în strada Sf. Nicolae Nou, unde avea un stabiliment de prostituție ilegală. Medicul cere primarului să intervină pentru închiderea acestei case și arestarea Mariei Teodorescu, mai ales că în acel cartier casele de prostituție erau interzise.²⁹

Poliția întreprinde o anchetă încheiată cu desființarea stabilimentului.³⁰

Tot în urma unei anchete a Poliției este descoperit un loc de prostituție clandestină în strada Concordia, unde funcționa un teatru de varietăți condus de Vasile Costian. Aici, precizează un Raport al Poliției, *„se permit chefurile cele mai desfrânate cu femeile care formează trupa și care se dedau la cele mai imorale fapte și scandaluri. Aceste femei refuză să se prezinte la vizita medicală, din care cauză s-ar putea întinde în oraș o epidemie de boale venerice”*.³¹ Medicul orașului cere primarului să închidă de urgență acest teatru.³²

La insistențele acestuia, primarul cere Poliției să ridice imediat autorizația de funcționare acordată lui Vasile Costian, iar prostituatele să fie supravegheate până la plecarea lor din oraș.³³

Cântărețele de la acest teatru erau cazate la Hotelul „*Splendid*”, iar autoritățile merg și aici pentru a-i pune în vedere antreprenorului hotelului *„obligățiunea de a nu mai ține prostituatele clandestine, iar în caz de abatere i se va închide hotelul, nefiind permis după lege, existența unui asemenea stabiliment în centrul orașului”*.³⁴

Imediat după această acțiune, se înregistrează o nouă cerere pentru deschiderea unui teatru de varietăți. Căpitanul Ioan Nestor cere autorizație pentru deschiderea unui astfel de local în incinta Hotelului

---

²⁹ *Ibidem*, f.15

³⁰ *Ibidem*, f.28

³¹ *Ibidem*, f.38

³² *Ibidem*, f.38 verso

³³ *Ibidem*, f.39

³⁴ *Ibidem*, f.40

„Bristol” și, spre surprinderea medicului șef al orașului, primarul este de acord.³⁵

Indignat de acest fapt, medicul-șef, printr-o Adresă către primar, arată că s-a demonstrat cu probe concludente că toate cântărețele din teatrele de varietăți sunt prostituate clandestine, adevărate focare de sifilis.

Mai departe, medicul se arata decepționat de decizia primarului, spunând: *„am cerut chiar închiderea localului existent al domnului Vasile Costian și dacă dumneavoastră, drept răspuns la Adresa noastră, ați eliberat autorizație de a se deschide un al doilea varieteu, atunci îmi declin orice răspundere și sunt nevoit a aduce cazul la cunoștința Ministerului de Interne, arătând că atât Poliția cât și Serviciul Sanitar, au cerut, în interesul sănătății publice, închiderea acestui local și dumneavoastră, permiteți deschiderea unui al doilea”*.³⁶

Pentru a completa imaginea acestui aspect al vieții sociale din orașul Focșani la începutul secolului trecut, redăm un Raport al Poliției locale către Primăria orașului: *„În localurile de prostituție se găsesc fete care, fiind ademenite de unii indivizi, au părăsit casa părinților, ajungând a fi vândute și aruncate în viciul prostituției, pierzându-și onoarea și tinerețea în profitul bănesc al vreunei proxenete.*

De asemenea, se găsesc diferite servitoare fugite de la stăpâni după ce au furat unele obiecte sau au înșelat, luând bani în numele acestora și, spre a scăpa de urmărire, s-au aruncat în lupanarul negru al rușinei, cu numele schimbat, vânzându-și corpul pentru îmbogățirea proxenetei, care le speculă în modul cel mai mizerabil, ascunzându-le de vederea celor ce le urmăresc. Pe de altă parte, se vede că aceste prostituate se înmulțesc din cauza avantajului ce-l au, de a li se elibera de către Primărie un manual, numai pe cererea ce fac³⁷ fără alte formalități. Ca să se facă o remediare utilă, dispuneți ca petițiunile

---

³⁵ Ibidem, f.43

³⁶ Ibidem, f.46

³⁷ Ibidem, f.32

femeilor ce vă cer un manual de prostituată să fie trimise mai întâi Poliției pentru oferirea informațiilor și antecedentelor și, eventual, dacă există vreo urmărire".³⁸

Demersul Poliției nu a rămas fără ecou. La 28 septembrie 1913, Sevastița Popescu, patroana casei de toleranță din strada Odobești nr.21, cerea primarului autorizație pentru a primi să lucreze, ca prostituată, pe Maria Ion, din București, arătând că în conformitate cu art.5 din Regulamentul Comunal, taxa de înregistrare pentru candidați fusese plătită.³⁹

Răspunsul primarului este pozitiv, nu înainte însă de a cere ca Poliția să verifice antecedentele Mariei Ion. Cum aceasta nu era dată în urmărire, ea plecând în bune condiții de la patroana Rozalia Damian, din Râmnicu - Sărat, autorizația este acordată.⁴⁰

Comportamentul acestor femei decăzute moral a dus, de multe ori, la scandalizarea celor care locuiau pe străzile unde se aflau casele de toleranță. Degradarea morală a acestora, asociată cu abuzul de băuturi alcoolice, dădeau naștere unor fapte intolerabile pentru moravurile acelor timpuri.

Manolache Ștefan, Gheorghe Rădulescu, Ștefan Grigoriu și alți șapte semnatori care locuiau pe străzile Odobești și Muncitori, se adresează primarului pentru a reclama o serie de lucruri imorale care se petreceau pe acele străzi⁴¹. Ei sunt revoltați că din octombrie 1911, când s-au deschis case de toleranță pe strada Odobești, nu s-a luat nici o măsură pentru a împiedica comportamentul indecent al prostituatelor. De multe ori, certurile între prostituate se terminau cu bătăi, descoperindu-și chiar și părțile intime, „fără ca patroanele să ia măsurile cuvenite pentru astfel de necuviință”.⁴²

---

³⁸ *Ibidem*, f.32 verso

³⁹ *Ibidem*, f.33

⁴⁰ *Ibidem*, f.34

⁴¹ *Ibidem*, f.36

⁴² *Ibidem*, f.35

Certurile și scandalurile izbucnite aici erau datorate și prezenței pe acea stradă a două cârciumi, rău famate, frecventate, în ciuda dispozițiilor date de către autorități, de către prostituate. Localurile erau deschise nu numai ziua, ci și toată noaptea, până în zori, în ciuda reglementărilor Primăriei. Strada Odobești era una din cele mai frecventate străzi din oraș, proprietarii care aveau vii în afara orașului trebuind să treacă pe aici. Cu toate acestea, pe această stradă nu se găsea nici un sergent care să apere ordinea și liniștea publică.

Semnatarii acestei plângeri cer primarului ca cele două cârciumi să fie închise la ora 22, iar pe stradă să fie instalat în permanență un agent de pază, care să aibă răspunderea neregulilor, celelate organe polițienești urmând să fie obligate să facă inspecții dese, atât ziua, cât și noaptea.⁴³

Primarul cere Poliției să efectueze o anchetă și să-i raporteze măsurile ce au fost luate pentru a împiedica astfel de cazuri pe viitor. Poliția arată că localurile de prostituție sunt amplasate în apropiere de cârciumi, ceea ce contravine Regulamentului Comunal, iar numărul sergenților este insuficient pentru a putea desemna unul și pe strada Odobești. Deci, era imposibil a se satisface complet cererea reclamanților. Au fost luate măsuri ca nicio prostituată să nu mai iasă în fața stabilimentului, iar chefurile organizate în cârciumi au fost interzise.⁴⁴

Cu toate neplăcerile cauzate de comportamentul prostituatelor din casele de toleranță, numărul stabilimentelor era în continuă creștere.

La începutul anului 1914, Stanca Anghel, văduvă, domiciliată în strada Sf. Nicolae Nou, nr.42, cerea primarului permisiunea de a deschide un stabiliment în strada Odobești, nr.28. Ea anexează în cererea de autorizație și cazierul ei, așa cum se cerea în articolul 13 din Regulamentul de Prostituție, arătând că nu are antecedente penale.⁴⁵

---

⁴³ *Ibidem*

⁴⁴ *Ibidem*, f.37

⁴⁵ *Ibidem*, dosar nr.59/1914, f.10

Medicul comunal recomanda primarului ca autorizația de funcționare să nu-i fie acordată, „*deoarece regulamentul de prostituție prevede anumite obligațiuni sanitare pentru patroanele unor asemenea case, cum ar fi vizitarea fetelor în fiecare zi și aducerea la cunoștința autorităților a oricărui caz suspect de boală, iar petiționara, fiind femeie cu totul bătrână, sunt de părere a nu i se acorda autorizația cerută.*”⁴⁶

În schimb, Tinca Ștefan reușește să obțină autorizație de a deschide o casă de prostituție, tot în strada Odobești nr.28.⁴⁷

Casele de toleranță treceau, adeseori, dintr-o proprietate în alta, schimbul între patroane efectuându-se pe baza aprobării de către Primărie.

Astfel, în aprilie 1915, Sabina Heller, patroana casei din str.Odobești nr.15, predă casa Iuliei Goldstein, în același scop, rugând autoritățile ca autorizația de funcționare să fie schimbată pe numele Iuliei Goldstein⁴⁸.

Încasarea taxelor cuvenite Primăriei de la prostituatele aflate în oraș nu se făcea întotdeauna la timp și integral, deoarece multe dintre acestea stăteau în oraș numai o lună sau două, apoi dispăreau, altele luându-le locul. La 19 martie 1921, casierul comunal cerea medicului-șef al orașului ca tabelul cu prostituate să fie înaintat casieriei o dată pe săptămână, cel mult la două săptămâni, pentru a putea încasa suma de 16 lei, sumă percepută pentru vizita medicală. El arata că în intervalul 1 septembrie - 31 decembrie 1920, banii nu s-au încasat integral, deoarece multe dintre prostituate au părăsit orașul.⁴⁹ În noiembrie 1921, medicul orașului raportează primarului că fenomenul prostituției clandestine luase amploare. El expune cazul unui elev de liceu care, în urma unei întâlniri cu o prostituată clandestină la un hotel

---

⁴⁶ *Ibidem*, f.10 verso

⁴⁷ *Ibidem*, f.12

⁴⁸ *Ibidem*, dosar nr.61/1915, f.6

⁴⁹ *Ibidem*, dosar nr.63/1921, f.10

din oraș, s-a îmbolnăvit de blenoragie. Medicul cerea ca Poliția să se ocupe mai mult de acest fel de prostituție. Multe din prostituatele care fuseseră expulzate din hoteluri își închiriaseră camere în oraș, în centru, altele la periferie, practicând prostituția în camere de hotel închiriate de către amatori de senzații tari, „vânași” pe străzile centrale ale orașului. Lipsa de igienă și a măsurilor de protecție a dus la înmulțirea cazurilor de transmitere a bolilor sexuale.⁵⁰

La 8 mai 1922, Elena Ștefănescu, patroana stabilimentului din str.Odobești nr.12, fiind bolnavă și intenționând să plece într-o stațiune pentru tratament, cerea ca, în lipsa ei, autorizația să fie acordată Franciscăi Hasu.⁵¹ În baza referatului întocmit de medicul comunal, președintele Comisiei Interimare a orașului Focșani acordă autorizație, cu condiția ca Francisca Hasu să se conformeze Regulamentului și dispozițiilor prevăzute de Serviciul Sanitar.⁵²

În noiembrie, când Elena Ștefănescu se întoarce de la tratament, autorizația este preschimbată pe numele ei.⁵³

Cu o lună în urmă, Francisca Hasu și-a deschis o casă de toleranță pe aceeași stradă, la nr.11 unde a închiriat spațiul de la Elena T.Cernescu.⁵⁴

În luna mai 1923, opt cetățeni, domiciliați în str.Dorobanți, fac o reclamație adresată Primăriei, scandalizați de comportamentul femeilor ușoare care își racolau clienții pe acea stradă. Ei arătau că opt prostituate se adunau la cârciumele „Stăncuța”, „Ianculescu” și „Ghindar”, unde tulburau liniștea publică, atât ziua, cât și noaptea.⁵⁵ Primăria cere Poliției să intervină pentru a muta prostituatele în str.Odobești „destinată pentru

---

⁵⁰ *Ibidem*, f.24

⁵¹ *Ibidem*, dosar nr.60/1922, f.8

⁵² *Ibidem*, f.9

⁵³ *Ibidem*, f.43

⁵⁴ *Ibidem*, f.31

⁵⁵ *Ibidem*, dosar nr.60/1923, f.10

*acele femei ușoare care turbură liniștea publică”.*⁵⁶

Cum la 2 iunie 1923, reclamația cetățenilor este reînnoită, Primăria revine asupra Adresei nr.4718/1923, prin care cerea Poliției evacuarea acelor femei.

La 5 iunie, Poliția raporta că prostituatele au fost ridicate și cele mai multe au plecat din oraș.⁵⁷

Răspândirea bolilor venerice determină autoritățile să intensifice controalele pentru anihilarea prostituției clandestine. Într-un Raport, medicul orașului arată că situația trebuia privită numai prin prisma răspândirii sifilisului. El insista asupra controlului nu numai al prostituatelor înregistrate, ci al tuturor femeilor care, prin felul lor de a se comporta, sunt capabile de a răspândi aceste boli.⁵⁸ În consecință, el cerea „*organizarea de către autoritățile locale a unui Serviciu de control al tuturor acestor femei: chelnerițe, servitoare, etc. Rămâne la buna chibzuință a autorităților ca, prin măsurile ce se vor lua, să nu fie nimeni păgubit, iar acțiunea compromisă.*”⁵⁹

La începutul anului 1924, în orașul Focșani se aflau 25 de bolnavi de sifilis aflați în tratament.⁶⁰ În luna august, Dispensarul pentru combaterea sifilisului din Focșani, informează pe medicul orașului că numărul bolnavilor era de 139.⁶¹ Cifrele sunt foarte mari, însă numărul celor infectați era cu mult mai mare, multă lume purtând boala fără a-și da seama. Numărul celor infectați cu sifilis în anul 1928, în comunele județului Putna, era îngrijorător de mare.

Astfel, erau în tratament 286 bărbați și 367 femei, cu vârsta cuprinsă între 12 - 20 de ani, 685 bărbați și 1238 femei, cu vârsta cuprinsă între 20 - 40 ani și 383 bărbați și 293 femei, care aveau peste

---

⁵⁶ *Ibidem*, f.11

⁵⁷ *Ibidem*, f.14

⁵⁸ *Ibidem*, dosar nr.5/1922, f.11

⁵⁹ *Ibidem*, f.11 verso

⁶⁰ A.N.Vn., fond Serviciul Sanitar al Orașului Focșani, dosar nr.2/1924, f.31

⁶¹ *Ibidem*, f.290

40 de ani.⁶²

La 26 iulie 1924, Marița V.Ionescu, din Focșani, str. Al. Plagino nr.2, dorea să-și deschidă o casă de prostituție în str.Odobești nr.21.⁶³

Mergând în inspecție pentru a acorda avizul sanitar necesar autorizației de funcționare, medicul - șef constata că din cele nouă camere, două au pământ pe jos. El recomandă ca autorizația să nu fie acordată până ce nu vor fi puse scânduri pe jos și în aceste camere.⁶⁴

La sfârșitul lunii august, în urma reparațiilor efectuate și a salubrității casei, Marița V.Ionescu primește autorizația de deschidere a casei de toleranță, în condițiile legii.⁶⁵

La 13 februarie 1925, Francisca Mănescu, Veta Socec, Elena Ștefănescu și Marița Ionescu, patroane ale unor case de toleranță din oraș, se plâng președintelui Comisiei Interimare a orașului datorită faptului că a fost majorată taxa impusă pe casa de toleranță, de la 200 lei lunar, la 500 lei lunar. Ele se arată nemulțumite de faptul că în localuri, hoteluri și case particulare, se găsesc fel de fel de dame care se ocupă cu prostituția clandestină care micșorau astfel veniturile celor care plăteau taxele legale.

Cum în situația de față le era greu să plătească și vechile taxe, patroanele cereau anularea taxei de 500 lei și luarea măsurilor pentru eradicarea prostituției clandestine.⁶⁶

Comisia Interimară a Orașului Focșani respinge, la 7 martie 1925, cererea de a reduce taxa de la 500 lei la 200 lei, taxă aprobată și de Ministerul de Interne prin Ordinul nr.31675/14 februarie 1925.⁶⁷

În iunie 1926, cu ocazia unei investigații, inspectorul comunal constată că noaptea, după ora 21 și până dimineața, pe str. I.C.Brătianu,

---

⁶² *Ibidem*, dosar nr.5/1929, f.10

⁶³ A.N.Vn., fond Primăria Orașului Focșani, dosar nr.63/1924, f.3

⁶⁴ *Ibidem*, f.5

⁶⁵ *Ibidem*, f.7

⁶⁶ *Ibidem*, dosar nr.57/1925, f.4

⁶⁷ *Ibidem*, f.6

începând din centrul oraşului şi până la Hotelul „Princiar”, cât şi pe strada Concordia, din faţa Hotelului „Regal” şi până la restaurantul „Trengani”, este un flux continuu de femei de moravuri uşoare, care acostează trecătorii.

Faptul era scandalos, având în vedere că pe aceste străzi se aflau restaurantele şi berăriile de prim rang ale oraşului, frecventate de familiile bune.’

Prezenţa acestor femei era detestabilă, multe familii evitând să mai treacă pe aici din cauza lor. Inspectorul cerea primarului, pentru prestigiul oraşului şi pentru morala publică *„ca astor femei să le fie interzis accesul pe aceste străzi, după o anumită oră. Ştiu că poliţistul Guţă Iacob luase, în urma deselor reclamaţii ce le primise, o dispoziţie ca până la ora 1 noaptea nici o femeie de moravuri uşoare să nu frecventeze localurile din centru şi nici străzile I.C.Brătianu şi Concordia.”*⁶⁸

Un an mai târziu, Gheorghe Cuculescu reclama că pe străzile Pošta Veche şi Dorobanţi sunt case de prostituţie clandestine, prezenţa prostituatelor dând prilej la numeroase scandaluri, cerând Poliţiei mutarea acestora pe strada Odobeşti.⁶⁹

În urma investigaţiilor întreprinse de către Poliţie, se constată că toate aceste prostituate sunt înscrise la Primărie şi fac vizita medicală regulat. Poliţia consideră că e de competenţa Primăriei, *„să le fixeze, în mod legal, o stradă unde să-şi aibă locuinţele, căci în orice parte a oraşului ar locui, se primesc reclamaţiuni contra lor din partea locuitorilor.”*⁷⁰

În ceea ce priveşte starea igienică a multora dintre aceste case de toleranţă, edificator este un Raport întocmit de medicul comunal în urma inspecţiei la stabilimentul Elenei Ştefănescu, din str. Odobeşti nr.12, la începutul anului 1928. Starea igienică este deplorabilă, cele mai

---

⁶⁸ *Ibidem*, dosar nr.67/1926, f.1

⁶⁹ *Ibidem*, dosar nr.64/1927, f.3

⁷⁰ *Ibidem*, f.3 verso

elementare principii de igienă sunt ignorate, cu toate avertismentele anterioare date de către Serviciul Sanitar. Medicul caracterizează localul ca „murdar, dărăpănat, fără rufe, fără irigatoare, în camere câte două fete, iar paturile despărțite de o perdea de așternut. Nu îndeplinește cerințele aliniatului C, art.B din Regulamentul pentru practicarea prostituției”.⁷¹ Responsabilitățile patroanei sunt inexistente, ea „fînd bolnavă, iar cele cinci prostituate de la această casă sunt fără nici un căpătâi și se țin numai de beție.”⁷² Medicul cere primarului închiderea urgentă a acestui stabiliment, invocând articolul 70 din Legea sanitară.

Pentru a înțelege mai bine fenomenul prostituției și a ne face o imagine asupra bolilor care erau răspândite, dar și asupra acelor femei care practicau această meserie, vom reda, integral, un Raport al medicului comunal către Primărie, din august 1927, în care face o analiză pertinentă a fenomenului și propune soluții pentru controlarea lui:

„Domnule Primar,

La adresa nr.15255 din 11 august a.c. a dlui polițai către primărie și trimisă nouă spre a ne da avizul, vă comunic:

Prostituția clandestină înregistrată și supusă controlului medical a existat și va continua, considerată deocamdată, ca o necesitate organică pentru cei necăsătoriți. A încerca să fie desființată pe cale administrativă ar fi o naivitate acest lucru, căci s-ar da naștere prostituției clandestine nesupuse controlului medical și aptă a transmite toate bolile venerice și sifilitice. Raziile făcute deunăzi prin grădina publică și oraș au dus la Serviciu 22 de femei și fete în un rând, iar a doua oară, 16. În prima serie s-au trimis spitalului 16 bolnave, iar în a doua serie, din 16, au fost găsite 13 bolnave.

Sifilisul deschis, ulcerile venerice multiple și blenoragiile, găsite la mai toate aceste preotese a Vestei de ocazie, au fost diseminate cu profunzime bărbaților cu care au venit în contact.

Iar între edificarea Dvs., vă voi spune că o vânzătoare de 16

⁷¹ Ibidem, dosar nr.64/1928, f.1

⁷² Ibidem

ani, la o mare cofetărie din localitate, găsită de poliție că practică prostituția, adusă la noi, a fost găsită cu paraziți la organele pudente, patru șancăre vulvare și o blenoragie acută. A fost trimisă spitalului. A fost găsită în compania unui ofițer ieșind de hotelul „Dacia”.

Nu sunt pentru desființarea prostituției clandestine supusă controlului medical. Este, de voiți, un rău social necesar față de moravurile noastre, față de mentalitatea noastră, față de precocitatea sexuală a tineretului nostru. Ar fi o greșeală din partea unei administrații a se lăsa acest tineret, acești bărbați necăsătoriți, să se arunce în brațele oricărei femei, ca apoi după o uitare de sine, de moment, să fie un nenorocit pentru o viață.

Să se înfrâneze prostituția, practică fără controlul medical, de femei fără căpătâi, de servitoare și vânzătoare din magazine.

Oricât oprobriu ar inspira prostituția clandestină controlată celor care fac morală din snobism pe această temă, ea nu poate fi totuși desființată, iar aceste femei nu pot fi gonite din oraș.

Propun a li se fixa mai multe străzi, la periferie, iar nicidecum una sau două, fiind diseminate, discreția și morala pot fi puse la adăpost.

Străzile unde propunem ca aceste fete să-și poată găsi case ar fi: str.Dorobanți, Perjoiu, Virgula, Poșta Veche, Gregoriană, Bateriei, Ghergheasa, toate îndeplinind condiția de străzi de periferie.”⁷³

Concluzionând, documentele arhivistice de mai sus, reflectă, pe de o parte, aspectele sociale și de protejare a sănătății publice puse în fața autorităților locale, acțiunile și măsurile administrative întreprinse în acest sens, pe de alta, problematica de ordin moral, la nivel de individ și comunitate, caracterizată prin dihotonia imoral - moral de pe planul ideatic al mentalității timpului. Deși limitată ca dimensiune temporală, spațială și demografică, lucrarea își propune să arunce un fascicol de lumină spre unul din aspectele rămase în conul de umbră al istoriei.

---

⁷³ *Ibidem*, dosar nr.64/1927, f.5 – 5 verso